Torrent i canals

El massís de Montserrat presenta una orografia molt dibuixada pels seus torrents i canals. La vessant nord, abrupta i caiguda sobre el riu Llobregat és rica en canals verticals resultants de la curiosa orogènesi d'aquesta muntanya. Aquestes canals, que són les diàclasis colonitzades per la vegetació, no tenen recorregut suficient per conformar torrents. Així, la cara nord, és rica en canals que es projecten en caigudes verticals sobre la carretera de can Maçana al monestir de Santa Maria. Les aigues d'aquesta cara nord a partir d'aquesta carretera ja són conduïdes per un conjunt de torrents que conformen el sistema hidrològic de la cara nord. L'orografia suau de la cara sud origina un ampli i ric sistema hidrològic fornit de nombrosos torrents.

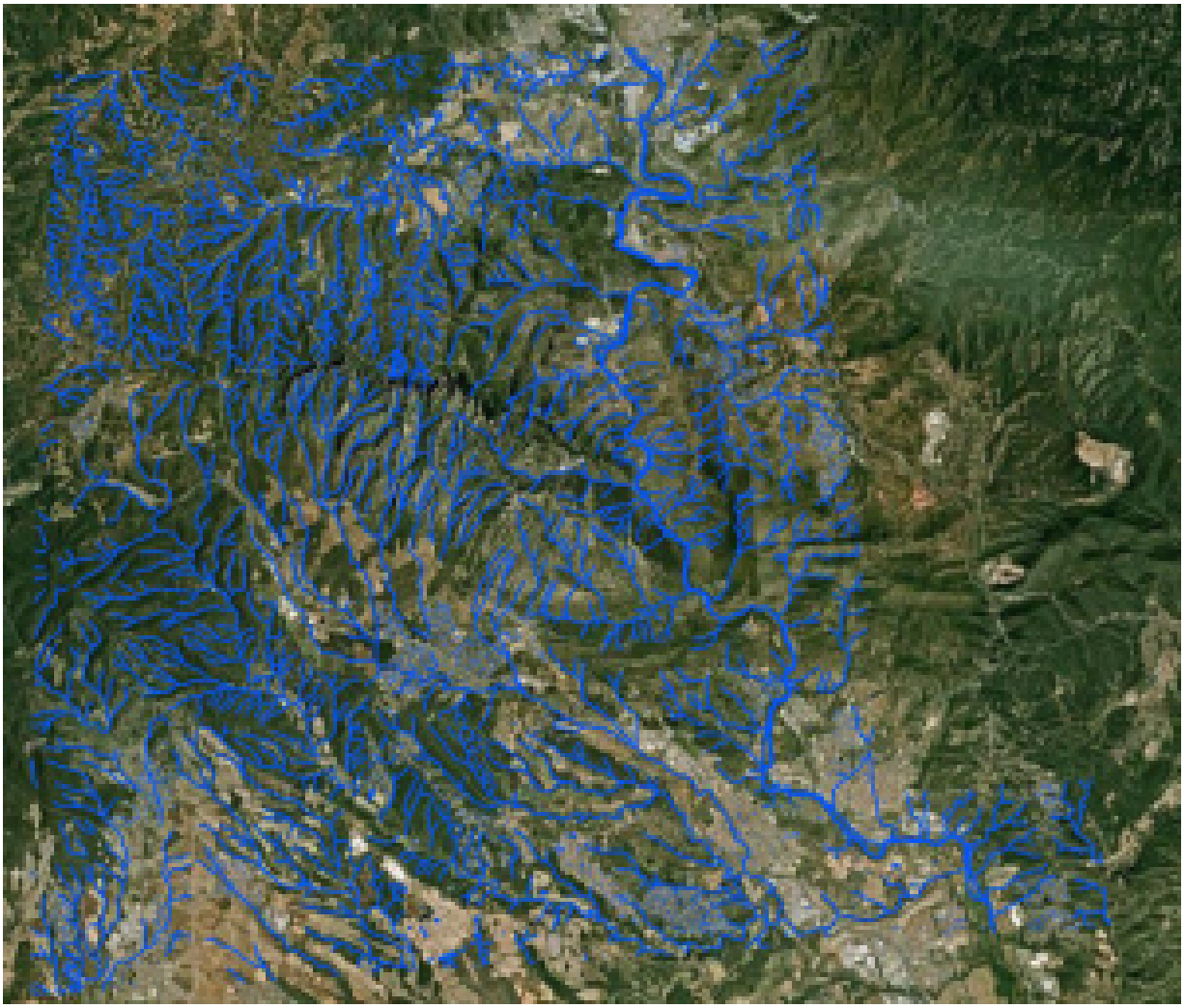

Tot el sistema hidrològic del massís de Montserrat

Els torrents i canals de Montserrat han estat emprats per dividir el massís en

regions diferenciades. Pels observadors antics el torrent del Migdia, en la cara sud, i la canal de la Font de la Llum en la vessant nord eren els grans límits de la muntanya. Durant molt de temps les guies de viatgers o les descripcions d'itineraris per excursionistes de l'època no passaven d'aquests torrents. Sant Jeroni i el Montgròs eren roques que esdevenien fites dels límits del conegut amb el massís desconegut. Però hi havia una realitat callada que coneixia la muntanya des d'una perspectiva més pràctica. Els llenyataires i carboners del peu de la muntanya s'endinsaven pels seus torrents i torrenteres per traçar els camins per feinejar. Poc a poc, aquests camins anaren teixint una realitat a partir de la qual nasqué una nova comprensió de la muntanya.

Antigament, per exemple, a la *Guia de Montserrat* publicada a l'any 1943 pel Monestir de Santa Maria de Montserrat considerava que hi havia cinc regions. La primera, la vessant Nord comprenia la zona de la muntanya compresa entre can Maçana i Santa Cecília; la següent zona, la nord-est, era la que va des de Santa Cecília fins a la plaça dels Apòstols. La següent era la vessant Est que anava de la plaça dels Apòstols fins a can Estruch, des d'aquest indret i fins a Collbató s'estenia la vessant Sud. Finalment, la vessant Oest anava de Collbató a can Maçana.

Per la peculiaritat que donen els torrents a la muntanya de Montserrat considero que es poden distingir quatre zones ben diferenciades. Cada una d'elles té diferents conques que recullen escorrenties superficials amb els seus corresponents punts de drenatge.

1. **Zona nord**
2. **Zona est**
3. **Zona sud-est**
4. **Zona oest i sud-oest**

Tots els torrents de la part nord del massís transcorren per la seva suau pendent que comença en la cota de la carretera de can Maçana al monestir de Santa Maria de Montserrat. Aquests torrents acaben a la riera de Marganell que desguassa directament al riu Llobregat. La situació de la vessant est és totalment diferent. En aquesta cara de la muntanya hi ha nombrosos torrents, alguns de llarg recorregut com el torrent de la Vall Mala o de Santa Maria, que de forma individualitzada acaben al riu Llobregat des del municipi de Monistrol de Montserrat fins el Cairat a l'indret de ca n'Astruc. En la part sud-est els torrents

que tenen la seva capçalera en la zona de l'entorn de les ermites de Sant Joan i Sant Onofre i la serra Llarga després de recórrer individualment una part de la muntanya s'agrupen en el torrent de la Salut que desguassa en el riu Llobregat. La raó per la qual els torrents d'aquesta part no van a la plana que s'estén entre Collbató i el Bruc és que les serres de can Rogent i Rubió formen una muralla que ho impedeixen.

La situació de la cara oest i sud oest és totalment diferent. En aquesta vessant el massís presenta alguns llargs i profunds torrents que, a la distància, ajuden a dibuixar la característica forma d'aquest tros de la muntanya. Els torrents d'aquesta part del massís neixen als peus de les altes agulles que formen la seva part nord baixen cap a la plana entre els municipis del Bruc i Collbató. Allí van confluint progressivament per integrar-se, a la zona de *Can Dalmases* en el municipi de Collbató, en la riera de Can Dalmases.

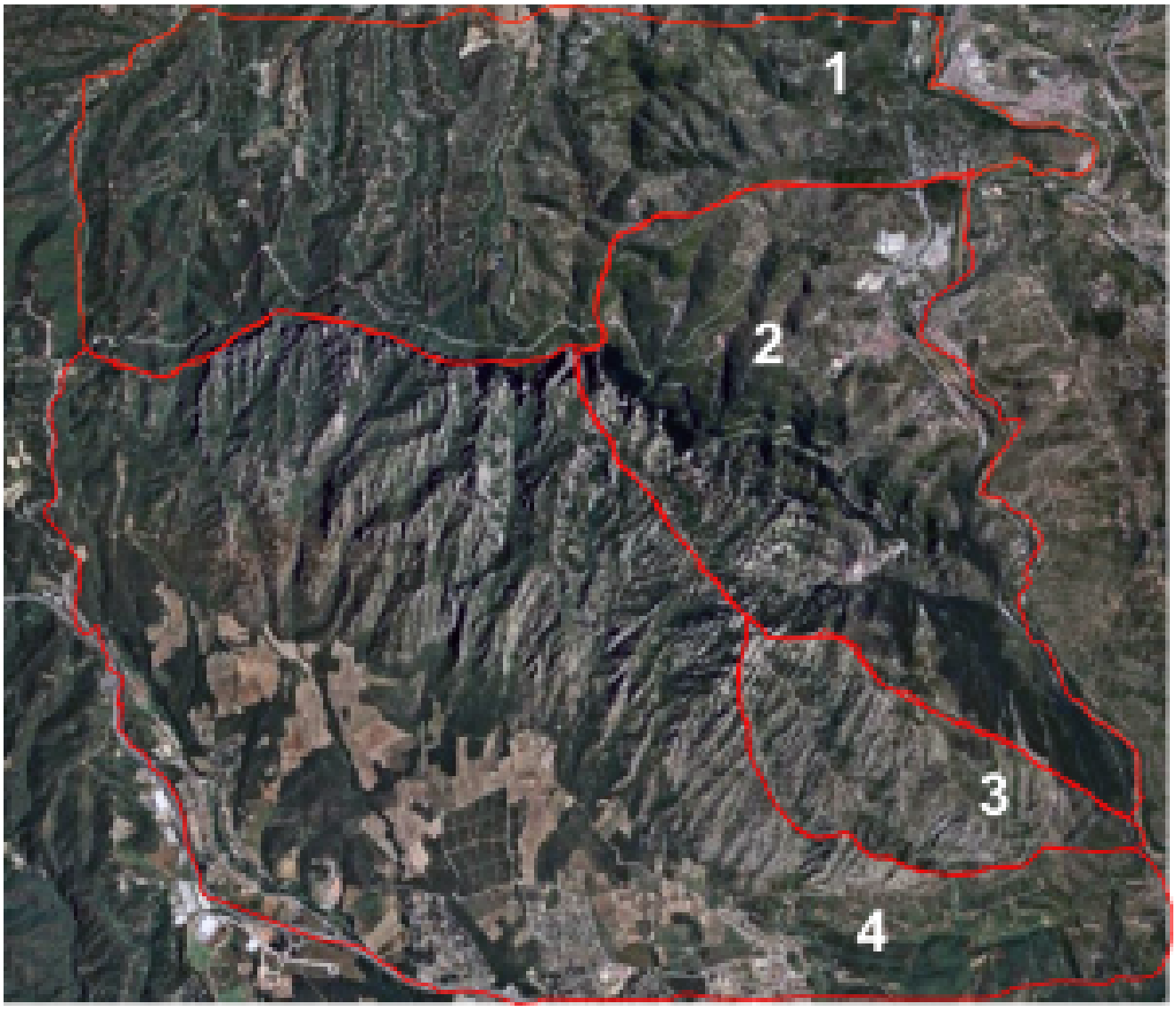

Zones del sistema hidrològic del massís de Montserrat

- Accedir a **Zona nord**
- Accedir a **Zona est**
- Accedir a **Zona sud-est**
- Accedir a **Zona oest i sud-oest**